

2021-03-17

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr MSN 2020/166

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljödeklarera byggande av flerfamiljehus

Motion den 30 november av Nackalistan

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att intentionerna i motionen uppfylls utifrån den beslutade strategin för miljö- och klimatambitioner samt noterar att det frivilliga certifieringssystemet som flertal byggherrar använder sig av, ligger i linje med vad motionärerna efterfrågar.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Nackalistan föreslår i en motion att kommunen ska utarbeta ett underlag för bedömning och marknadsföring av graden av klimatanpassning för de byggherrar som så önskar samt marknadsföra det offentligt för att underlätta bostadsspekulanterna att göra aktiva val.

Miljöenhetens bedömning är att det redan finns initiativ från statligt håll som skulle kunna fungera som underlag för bedömning av klimatpåverkan för nyproducerade flerbostadshus. Miljöenheten konstaterar även att det pågående arbetet med miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen är i linje med vad motionärerna efterfrågar.

Förslagen i motionen

Förslagen i motionen är:

- **Att** utarbeta ett underlag för bedömning och marknadsföring av graden av klimatanpassning av flerfamiljshus för de byggföretag som så önskar
- **Att** marknadsföra detta offentligt så att hugade bostadsspekulanter lätt kan se olika lägenhetsobjekts miljömässiga kvaliteter och därmed göra ett aktivt val

Enhetens utredning och bedömning

Plan- och bygglagen, PBL, innehåller en begränsning av kommunens möjligheter att, generellt och i enskilda fall, ställa egna krav på byggnadsverks tekniska egenskaper, så kallade särkrav. Ett verktyg som byggherrar kan använda sig av för att minska byggnaders miljö- och klimatpåverkan är att använda sig av ett certifieringssystem för byggnader.

Miljöklassning av byggnader är frivilligt och kan användas för att uppnå bättre prestanda utifrån bland annat miljö- och hälsosynpunkt. I Sverige används huvudsakligen fyra miljöcertifierings- eller miljömärkningssystem för byggnader. Tre av dessa innehåller någon form av beräkning av miljö- eller klimatpåverkan i ett livscykelerspektiv. Miljöbyggnad är den mest använda miljöcertifieringen i Sverige.

I Nacka har antalet miljöcertifierade byggnader ökat från 63 stycken år 2015 till 191 stycken år 2020. Ökningen 2020 beror på ett projekt med Svanen-certifiering som har blivit färdig och omfattar 56 småhus. Totalt är det 115 småhus som är certifierade med Svanen, 70 byggnader med Miljöbyggnad och sex stycken med Breeam. Flera projekt pågår i kommunen med Svanen-certifiering med flera bostadsrätter alternativt småhus inom varje projekt.

Kommunens strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsbyggandet har som avsikt att bidra till ett mer klimatsmart byggande. Strategin för miljö- och klimatambitioner ska vägleda kommunen, byggaktörerna och övriga intressenter hur Nacka arbetar med hållbar stadsutveckling. Prioriteringar och identifiering av mål och konkreta åtgärder sker i en öppen dialog mellan kommunen och byggaktörerna i respektive projekt. Processen ska också till alla tillämpliga delar präglas av ambitionerna i Agenda 2030. Det ska ske ett utbyte av goda exempel på hållbarhetsåtgärder mellan kommunen och byggaktörerna som kan vidareutvecklas i kommande projekt.

En viktig del i strategin för miljö- och klimatambitioner är att kommunen ska genomföra en årlig uppföljning till kommunstyrelsen för miljö- och klimatarbetet i stadsutvecklingen. Kommunens intention är att resultatet av uppföljningen av strategin och goda exempel på klimatanpassningsåtgärder ska lyftas fram och förmedlas exempelvis via kommunens hemsida. De enskilda projekten ska följa upp ambitionsnivåerna och överenskomna åtgärder som projektet beslutat om och arbetat med från start till avslut av projekt. Denna uppföljning följer projektens ordinarie uppföljning av projektmål.

Nya regelsystem kommer

Det finns idag ingen lag som säger att klimatpåverkan från en byggnad måste redovisas. Boverket fick under hösten 2017 i uppdrag av regeringen att föreslå metod och regler för att redovisa byggnaders klimatpåverkan, med beaktande av ett livscykelerspektiv.

Regeringen planerar att införa krav på att byggherren ska upprätta och lämna in en klimatdeklaration vid uppförande av ny byggnad från och med den 1 januari 2022. Lagen om klimatdeklaration för nya byggnader planeras träda i kraft den 1 januari 2022 (Prop. 2020/21:144). Syftet är att minska klimatpåverkan från byggskedet. Det betyder att nya byggnader som uppförs där bygglov söks från och med det datumet berörs. Införandet av ett krav på redovisning av en klimatdeklaration är ett steg i statens styrning mot en minskad klimatpåverkan från byggnader vid uppförande. Det är byggherren som har ansvar för att deklARATIONEN upprättas och registreras hos Boverket men fler aktörer i byggprocessen kommer att beröras av den nya lagen.

Det nya kravet på klimatdeklaration kan komma att leda till att konsumenterna får ytterligare information om olika byggnaders klimatpåverkan, givet att marknadens aktörer använder klimatdeklarationen för att marknadsföra sig som klimatmässigt hållbara. Kravet skulle på så vis kunna leda till att konsumenterna kan fatta mer väl avvägda investeringsbeslut. De byggherrar och bygghandläggare som i ett tidigt skede förändrar sina arbetsprocesser till följd av kravet kommer troligen att ha en konkurrensfördel gentemot dem som inte anpassar sig lika snabbt då de tidigare kan använda kravet för att marknadsföra sig som hållbara. Klimatdeklarationer ökar därför möjligheterna för byggherrarna att profilera sitt byggande ur ett hållbarhetsperspektiv.¹

Miljöenhetens bedömning är att det redan finns initiativ från statligt håll som skulle kunna fungera som underlag för bedömning av klimatpåverkan för nyproducerade flerbostadshus. Miljöenheten konstaterar även att det pågående initiativet med miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen också skulle kunna vara ett verktyg för att marknadsföra varje enskilt projekt utifrån klimataspekten.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Konsekvenser för barn

Barnens särskilda intressen behöver beaktas fullt ut i deltagandeprocessen på miljö- och utvecklingsområdet för att säkra att de åtgärder som vidtas för att förbättra miljön får en hållbar verkan.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Motion

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Anastasja Stengred
Miljösamordnare
Miljöenheten

¹ Klimatdeklaration för byggnader DS 2020:4